

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felölös szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1914.

XLIH. évfolyam, 47. szám.

Péntek, február 27.

Külföldi politikánk.

— febr. 27.

A király legutóbb a Szent István-
rend nagykeresztjével tüntette ki kül-
ügyi politikánk vezetőjét, Berchtold gróf
külföldi miniszterét. Mindössze csak két-
három soros külön indokolást nélkülöző
hivatalos közlemény adott hírt az uralko-
dói kegynek e spontán megnyilatkozásá-
ról, de mindenki, akit még nem ejtett
teljesen zsákmányul a pártos elfogultság,
a szűkszavú hiradásból is megállapíthatja
a kitüntetés külpolitikai jelentőségét.

Már maga az időpont is, melyben I.
Ferenc József bizalmának és nagyrabe-
csülésének e jelentős szimbólumával ki-
tüntette a kettős monarchia külügyi mi-
niszterét, kellően motiválja azt a feltű-
nést, melyet Magyarország politikai kö-
reibe is keltett ez az esemény. Mert bi-
zonyára több az pusztá véletlenél, hogy
az uralkodó épp akkor tudatta ily módon
Berchtold gróffal legmagasabb megelé-
gedését, amikor Wied herceg európai
körútjával és az albán deputáció hódola-
tával — az albán kérdés — amennyire
emberi előrelátással előzetesen egyálta-
lán elérhető volt — érdekeinknek meg-
felelő megoldást nyert.

Hogy Albánia mit jelent az adriai és
a balkáni érdekek tekintetéből Ausztria-
Magyarországnak, azt a jövő s talán már
a közeli jövő fogja demonstrálni. A Bal-
kánon végbement hatalmi eltolódásokat
nem állott módunkban békés eszközökkel
megakadályozni, fegyveres intervencióval
talán más irányt adhattunk volna az ese-
ményeknek, de nem éppen valószínű, hogy
a háborús kockázat árán a mi érdekeink-
nek megfelelőbb megoldást érhetünk
volna el. Az önálló Albániát fegyver és
háboru nélkül sikerült megalkotnunk és
Wied herceg trónfoglalása nemesak
Berchtold grófnak a királyunk által is
nagyra taksált diplomáciai sikerét, ha-
nem egyuttal Ausztria-Magyarország ke-
leti érdekeinek szilárd megalapozását je-
lenti.

Kivételes figyelmet érdemel még az a
körülmeny is, hogy körülbelül ugyan-
akkor, amikor királyunk Berchtold gróf-
nak a független Albánia megalkotása kö-
rül szerzett érdemeit ily demonstratív mó-
don tudomására hozza népeinek és egész
Európának, azalatt az orosz közvélemény
pressziója folytán Miklós cár kénytelen
elejteni azokat az államférfiakat, akik
közvetlenül a balkáni háboru előtt és
után irányítói voltak az orosz külpoli-
tikának.

Berchtold grófnak legfőbb érdeme az
és őfelsége is a magas dekorációval azt az
érdemeket akarta elsősorban honorálni,
hogy a külügyminiszterrel a monarchia
érdekét békés eszközökkel is meg tudta
védeni. És csak most láthatjuk világosan
és tisztán, hogy milyen nagy szolgálatot
tett Berchtold gróf Ausztria-Magyar-
országnak akkor, amikor diplomáciai te-
hetségének teljes érvényesítésével elejét
vette a háborus veszedelemnek. Ennek az
elhárítása is elég súlyos teherrel járt
ugyan, de viszont kétségtelen, hogy a
háboru még sokkalta súlyosabb terhekkel
és áldozatokkal járt volna s esetleg még

enyvi eredményt sem értünk volna el.
A békés uton teremtett más helyzet tehát
föltétlenül sikere külföldi politikánk-
nak s így ezt a politikát csak elismerés illet-
heti.

Küzdelem a tüdővész ellen.

A vármegyei tüdővészellenes egyesület
ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybeeskerek, febr. 27.

A Torontálvármegyei Tüdővészelle-
nes Egyesület tegnap délután a vármegye-
ház nagytermében Jankó Ágoston alis-
pán elnöklésével választmányi ülést tar-
tott, amelyen az egyesület szakosztályai
beszámoltak eddigi tevékenységükről s
megállapították az egyesület jövő mun-
kásságát.

Az ülésen jelen voltak: dr. Dellima-
nics Lajos, dr. Dellimánics Lajosné,
Jankó Ágostonné, dr. Vinczehidv Ernő,
Grézió János, Steinitzer Géza, dr. Hai-
degger Lajos, Reitter Oszkár, özv. dr.
Mihálovits Ödönné, özv. dr. Mangold Sa-
muné, dr. Mihálovits István, Menczer Li-
pót, dr. Kleits János, dr. Báthory Endre,
dr. Klein Mór, Szalay József, dr. Wei-
terschan József, dr. Fischer Regina, dr.
Pollák Győző, dr. Fialowski Béla, Farkas
Vince, dr. Iványi Mór, Mayer Rezső,
Bányai Jakab, Wéling István, Somfai
János és Popovics Bogdán választmányi
tagok.

Miután Jankó Ágoston elnök meg-
nyitotta az ülést s a megjelenteket üdvo-
zolta, előadta, hogy a belügyminiszter
jövánagya az egyesület alapszabályait s
így az egyesület most már hivatalosan is
munkájára kezdte.

Tizenhét új alapító és rendes tag fo-
vétele után az egyes szakosztályok tevé-
kenységéről tettek jelentést.

Az orvosi szakosztály. — Dispensair Nagybeeskereken.

Az orvosi szakosztály jelentésében
három javaslatot tesz. Az egyikben egy
Nagybeeskereken létesítendő dispensair
(tüdőbeteg gondozó) felállítására nézve
tesz javaslatot s részletes tervezetet,
költségvetést mutat be, kérve a választ-
mányt, hogy a dispensairt mielőbb léte-
sítse, szerelje föl s adja át rendeltetésének.

Másik javaslata arra vonatkozik,
hogy a belügyminiszter által kiadott
„Népszerű oktatás a tüdőorsvadásról és a
többi gümös betegségekről” szöve-
gét az egyesület a vármegyében élő
nyelvekre fordíttassa le és osztassa ki.

A harmadik javaslatában azt indít-
ványozza a szakosztály, hogy az egyesü-
let tartasson vetített képekkel népszerű
oktató és felvilágosító előadásokat. Egy-
ben javasolja, hogy az egyesület tegyen
intézkedéseket aziránt, hogy a betegeket
falvakba megfelelő elhelyezés mellett te-
lepítsenek ki.

A választmány az orvosi szakosztály
javaslatait egyhangulag magáévé teszi s
valamennyire nézve megteszi a szükséges
intézkedéseket.

Az irodalmi szakosztály

működéséről dr. Vinczehidv Ernő
m. főjegyző, szakosztályi elnök tesz je-
lentést, amelyben előadja, hogy a szakos-
tály érintkezésbe lépett az országos liga
központjával s tájékozást szerzett a pro-
pagandát előmozdító módozatokról, ame-
lyeket a szakosztály jövő munkásságá-

ban alkalmazni fog. Bemutatta továbbá
dr. Farkas Geizának, az irodalmi szak-
osztály tagjának terjedelmes előterjesz-
tését, hogy miképpen lehetne a tüdővész-
ellenes küzdelemben a legszélesebb népré-
tegeket bevonni.

A gondos és értékes előterjesztést az
irodalmi szakosztály a propaganda érde-
kében publikálni fogja s legközelebb la-
punkban is ismertetjük az előterjesztést.

Az irodalmi szakosztály jelentését
tudomásul vették, amire

a társadalmi szakosztály

működését illetőleg Steinitzer Géza
szakosztályi elnök előadja, hogy a szak-
osztály gyűjtéseket rendezett a tüdővész-
sek javára s a gyűjtések eredményét be-
szolgáltatta az egyesületnek.

Ezután az elnök bemutatta az egye-
sületnek 1914. évi február hó 20-ikáig ter-
jedő időre vonatkozó pénztári zárlatát,
amely szerint az egyesület vagyona 9557
kor. 13 fillér, amihez hozzájárul a vár-
megye 100 ezer koronás adományva, vala-
mint a dr. Dellimánics Lajosné által a
legutóbbi színházi látványos est jövedel-
méből az egyesületnek küldött 368 koronás
adomány.

Most Jankó Ágoston elnök az egye-
sület

munkaprogramjára

nézve tesz előterjesztést. E munkapro-
gram alapján az irodalmi szakosztály
kinyomatja különböző nyelveken és díj-
talanul kiosztatja a nép között a felvila-
gosító és oktató iratokat, továbbá a vár-
megyében alkalmas időben az egyes köz-
segekben nyolc népszerű előadást rendez
vetített képekkel.

Az orvosi szakosztály javaslatot fog
készíteni a tüdőbetegek nyilvántartásáról,
a községi orvosoknak a védekezés körüli
teendőiről és a fertőtlenítő eljárásnak a
betegek lakásán miként való fogantatosítá-
sáról.

Erintkezésbe fog lépni továbbá a tan-
ügyi körökkel, hogy miként lehetne az
iskolákban a tüdővészellenes védekezésre
való eljárást a tanításba beleszőni s a
gyermeket a védekezés propagálására
is megnyerni. Erre nézve Grézió János
kir. tanfelügyelő megígérte hathatós köz-
benjárását.

A társadalmi szakosztály az esz-
tendő bizonyos napjain a vármegye min-
den községében gyűjtéseket fog rendezni,
perselyeket állít föl s mulatságokat, elő-
adásokat rendeztet az egyesület javára,
hogy anyagi erőt növelje.

A gazdag és értékes munkaprogram-
mot a választmány egyhangu elismerés-
sel fogadta.

Ezután az elnök

a járási választmányok

alakítására nézve tett előterjesztést s mi-
után ismertette a járási választmányok
szervezetét és működési körét, indítvá-
nyára a választmány kimondja, hogy
egyelőre Nagykikindán, Nagyszentmikló-
son, Törökbecsén, Zsombolyán és Módos-
son szervez járási választmányokat.

A járási választmányok alakítására
fölkéri Nagykikindán Mainszky Lu-
kács polgármestert és dr. Valovics
Gyula közkörmházi igazgató-főorvost,
Nagyszentmiklóson dr. Hadfy Károly
főszolgabíró és Petrovics plébánost,
Törökbecsén dr. báró Csávossy Ignác
főszolgabíró és özv. Solymos Gusztáv-
né, Zsombolyán Babics József jász-
kormányzót és Módoson Zsiross Jó-
zsef ügyvédet.

Végül a választmány megbizta az el-
nököt, hogy az egyesület közgyűlését meg-
felelő időre tüzze ki s ezzel az ülés véget
ért.

black
rt
ghirü
veze-
niány,
adozó
ányi
tely.
bbet
-9.8
ban
en.
nz
ssa als
- Passiva
00.00 —
7271 18
4780 57
5139 73
1750 70
8942 18
reség - Gewinn
5590 09
31816 92
169 27
576 28
Direktor,
ann s. k
andenb-
sbücher
zsef s. k.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Február 27.

Barométer áll 751.0. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 13.5 C°. Hőmérséklet: maximum 26-ikán 14.3 C°, min. ma reggel 7.5 C°. Csapadék —. Felhőzet Nb10. Szélirány és erősség SE3. Jólát a következő 24 órára: Enyhe, nyugaton, délen elvéve csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bárnyfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügy-miniszter dr. Orlah Iván kecskeméti kir. törvényszéki joggyakornokot a pacsovai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— **A szabadliceum előadása.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület szabad lyceuma vasárnap, 1914 március 1-én az állami felső kereskedelmi és polgári iskola dísztermében előadást tart, melynek programja a következő:

I. Offenbach: „Orfeus az alvilágban”. Osztie Béla vezetésével, B. Radd Ilma, Griffel János és Strus Szerafin közreműködésével előadja az ifjúsági zenekar.

II. A muzeumokról Irta és előadja: Alexich Bogolyub, várm. főlevéltáros. Az előadás főbb pontjai: 1. Az ókori muzeum. — 2. A középkori muzeum. — 3. Az ujkori muzeum. — 4. Magyar nemzeti muzeum. — 5. Az új tudományágak hatása a muzeumok berendezésére. — 6. A modern muzeum. — 7. Torontálvármegyei muzeum.

Az előadás délután 5 órakor kezdődik. Belépő-díj nincs.

— **Köszönet.** Dr. Dellimanics Lajosné védnöksége alatt e hó 20 és 21-én megtartott jótékonyestélyek tiszta jövedelméből a Nagybecskereki jótékony négyeletnek 500 kor. adomány küldött, mely adományért hálás köszönetet mond az elnökség.

Ugyancsak a jótékony estély jövedelméből a mentőkoesi javára juttatott 50 korona adományért hálás köszönetet mond Kollarich Gábor mentőtiszt.

Dr. Dellimanics Lajosné ömeltósága védnöksége alatt 1914. évi február 20-án és 21-én rendezett jótékonyestély mükedvelői estélyek tiszta jövedelméből 317 kor. 68 fillért küldött a Torontálvármegyei Tudóvszellehes Egyesület céljaira, mely összeget az egyesület elnöksége hálás köszönettel nyugtat.

A nagybecskereki népbank az áll. polgári és felső kereskedelmi iskola deaksegítő egyesületeinek 25—25 kor.-t adományozott, amiért hálás köszönetet mond az igazgatóság.

— **Társadalomtudományi előadás.** Vasárnap, március hó 1-én délután 5 órakor dr. Fényes Samu a Korona nagytermében előadást tart a családról.

— **Megint egy bolti tűz.** Az éjszaka megint dolguk akadt a tüzoltóknak. Rövid időn belül az éjszakai tüzeset már a harmadik. Most Halduská Lajos Écskai-uteai szatócsüzlete gyulladt ki az elmult éjjel s a gyorsan terjedő tüz jelentékeny kárt okozott. Éjfél utáni idő lehetett, amikor félreverték a harangokat s sokan nagy veszedelmet sejtettek, mert az éjszaka orkányszerű vihar dult. Szérenesére azonban a tüz csak kisebbszerű volt, a szűk üzlethelyiségben a terjedése meg volt akadályozva. A tüzoltók hamarosan kivonultak a tüzhöz s azt két órán belül teljesen lokalizálták. A tüz oka ismeretlen. Az üzlet tüzkár ellen biztosítva volt s így az elégett tárgyak értéke megterül.

— **Szerb mükedvelői előadás a színházban.** Az egyesült szerb ifjúság február 28-ikán szombaton este a városi színházban a létesítendő szerb tornagyűlés („Sólyom”) javára mükedvelői előadást rendez, amely alkalommal előadnak egy négy felvonásos szerb népszínművet. Az előadás 8 órakor kezdődik.

— **A haragosok.** Temesrákásról jelentik: Véers verekedés színhelye volt tegnap reggel hat órakor Temesrákás községe. Két rékási legény, Miklós Mihály és Fülöp Lajos, akik már évek óta hadilábon állnak egymással, tegnap a reggeli órákban éppen munkába menet, összetalálkoztak. Durva, kemény szavakkal illették egymást, majd ökökre mentek. Az elszánt duhaj verekedésben egymásnak estek, Miklós Mihály előkapta kesét és azt Fülöp Lajos mellébe szúrta. A szerencsétlen legényt beszállították a temesvári közpórházba, ahol csakhamar meghalt. A gyilkos legényt letartóztatták.

— **Betörőnek nézett maszk.** Szegedről jelentik: Halálos következményre lesz egy farsangi tréfának, amelynek Schreiber Béla tizenhat esztendőes asztalosinas a szenvedő hőse. Az asztalosinas tegnap este felöltözött maszkjának, kifestette arcát és körutrá indult a szomszédokhoz. Beállított Mezei börtönőr lakására, ahol nem ismerték föl. A börtönőr nem volt odahaza, csak a felesége és ennek Jakab nevű testvére, akik irtózatosan megijedtek a kifestett arcú maszkától. Betörőnek nézték s a fiatalember kést ragadott és az ártatlan tréfacsinálónak úgy döfte oldalába, hogy a maszkát haldokolva szállították be a városi közpórházba.

— **Portás a háztetőn.** Szegedről jelentik: Szerdán este telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy a Dugonics-szálló udvarán részegen garázdálkodik Körösi István, a szálló volt portása. Körösi ittas állapotban összeveszett a kedvesével és haragjában dühöngött az udvaron. Amire a rendőrségtől megérkezett egy detektív, a portás eltűnt. Hosszas keresgélés után fedezték föl a háztetőn, a kéményhez lapulva. Valószínűleg a padláson keresztül jutott a háztetőre. A detektív utána akart kuszni, de a lejtős háztetőn oly vesélyesnek látszott az üldözés, hogy a detektív visszakuszott. A portást csak eséllel esalhatták le a háztetőről. Azt mondták neki, hogy kibékült vele a kedvese és várja a kávéházban. Amikor aztán lekuszott a földre, megfogták és bekisérték a rendőrségre. Kihágás miatt megindították ellene az eljárást.

TÁVIRATOK.

A főrendiház tárgyalásai.

A tegnapi ülés. — Interpellációk. — A palotaórség ügye. — Ujjonclétszám, vasuti pragmatika, esküdtszék és egyéb apróbb ügyek.

Budapest, febr. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőházban elintézték javaslatok nagy tömege most sok munkát ad a főrendiháznak, amely már régen nem ülésezett annyi ideig, mint mostanában, amikor nap-nap után délelőtt és délután is tárgyal. A tegnapi napot s a mai ülés egy részét a főrendi ellenzék főlöszleges interpellációkkal ölte meg, de azután ma már komoly munka következett s egész sereg javaslatot intézett el a főrendiház.

A tegnapi délutáni ülés.

Interpellációk.

A tegnapi délutáni ülésen Hadik János gróf a palotaórség ügyében interpellált amiatt, hogy azt Bécsbe vitték. Ezért a miniszterelnök és a honvédelmi miniszter ellen támadt.

Tisza István gróf miniszterelnök és Hazai Samu báró honvédelmi miniszter válaszoltak az interpellációra s kioktatták Hadikot, hogy a palotaórség Bécsbe rendelése törvényes volt.

Vigyázó Ferenc gróf interpellált

ezután s külön kíváncsi volt a román tárgyalásokra, amire Tisza István gróf miniszterelnök röviden ismertette ezt a Vigyázó gróf előtt annyira ismeretlen ügyet.

A válaszokat a főrendiház tudomásul vette s azután este 7 óráig egy esomó apróbb javaslatot intéztek el.

A mai ülésen

Vavrik Béla alelnök elnökölt, aki az ülést d. e. 11 órakor nyitotta meg.

Jósika Samu báró elnök a padokból reflektált Hadik János grófnak a palotaórség ügyében tett tegnapi interpellációjára, amelyben ő rá is hivatkozott s megmagyarázta ebben az ügyben a maga eljárását.

Ujjonclétszám, vasuti pragmatika, esküdtszék.

Most vita nélkül elintézték az ármentesítő társulatokról és az állami vasgyárak vaséreszükségletének beszerzéséről szóló javaslatokat, majd

Molnár Viktor előadó az ujjonclétszám megállapításáról szóló javaslatot ismertette s ajánlotta elfogadásra.

Prónay Dezső báró nem szavazza meg, míg Edelsheim-Gyulai Lipót gróf megszavazza a javaslatot, bár a kormány iránt nem viseltetik bizalommal.

Hazai Samu honvédelmi miniszter kifejti, hogy milyen szükség van a hadsereg fejlesztésére, mire a javaslatot általánosságban és részleteiben is megszavazzák.

A vasuti pragmatikáról szóló javaslatnál Mihálovics Antal horvát főrend szólal föl s elismeréssel méltatja a kormány politikáját. Erre a javaslatot megszavazzák.

Ezután az esküdtszék reformjáról szóló javaslat tárgyalása következett.

Itt Günther Antal szólal föl, aki nem tartja szerencsésnek a reformot s azt nem fogadja el.

Balogh Jenő igazságügyminiszter hosszabb beszédben válaszol Günthernek és sorra megcáfolja kifogásait.

Két órakor az ülést d. u. 4 órára halasztották s miután több szónok az esküdtszéki javaslatához följegyezve nincs, a délutáni ülésen sorra kerül a sajtójavaslat.

A debreczeni merénylet.

A nyomozás folytatása. — Bugarszky Katalin jelentkezett.

Budapest, febr. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A debreczeni pokolgépes merénylet ügyében ma az a fordulat állott be, hogy Bugarszky Katalin artista-nő, akit a merényletben való részességgel vádolnak, tegnap jelentkezett Kiewben az osztrák-magyar konzulátusnál s tiltakozott az ellen, hogy neki része volna a merényletben. A nyomozásban egyébként újabb momentum nincsen.

A nyomozás

a debreczeni merénylet ügyében főleg Czernoviczban és Kiewben folyik. A czernoviczi rendőrség jelentése szerint ott a merénylőknek nyomán vannak s Nagy Károly detektívönök azt táviratozta Czernoviczból a debreczeni rendőrségnek, hogy Bugarszky Katalin szereplését illetőleg ott fontos nyomokat fedezett föl.

A Zágrábban tegnap letartóztatott férfit és nőt illetőleg, akikről azt hitték, hogy a férfi Avram Todor s a nő Bugarszky Katalin, ma megállapították, hogy nem azonosak a keresettekkel.

Bugarszky Katalin jelentkezett.

Budapest, febr. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Debreczenből sürgönyzik: A kijevi osztrák-magyar konzulátustól az éjjel távirati jelentés érkezett a rendőrséghez, amelyben a konzulátus közli, hogy Bugarszky Katalin Kiewbe érkezett. Bugarszky Katalin tegnap jelentkezett az osztrák-magyar konzulátusnál s kijelentette, hogy mivel a lapokból azt olvassa, hogy őt a merényletben való részességgel gyanúsítják, tisztázni akarja magát. Előadta, hogy neki semmi része sincs a merényletben s fogalma sincs az egész dologról. Ő a gyermekét meglátogatni volt Magyarországon s a látogatás után visszautazott Kiewbe. A debreczeni rendőrség mindazonáltal a Bugarszky Katalin ellen kiadott elfogató parancsot főtartja.

A STATISZTIKAI HIVATAL IGAZGATÓJÁNAK KITÜNTETÉSE.

Budapest, febr. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint a hivatalos lap mai száma közli, a király dr. Vargha Gyula miniszteri tanácsost, az országos központi statisztikai hivatal igazgatóját államtitkárrá nevezte ki.

AZ ALBÁN KÜLDÖTTSEG BÉCSBEN.

Budapest, febr. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tegnapielőtt Bécsbe érkezett albán küldöttség tiszteletére tegnap délután dejener volt, este pedig az operában díszelőadás volt. A küldöttséget holnap a király külön kihallgatáson fogadja.

A PALOTAŐRSÉGI TISZTEK AFFÉRJE.

Budapest, febr. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Vay Gábor gróf, akit a képviselőház palotaőrségének tisztjei provokáltak ma megnevezte segédeit. A segédek: Zlinszky István és Szmeccsányi György már tárgyalásokba is bocsátkoztak a tisztek segédeivel.

ARAD A TISZA.

Szeged, február 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Tisza folyó Szeged környékén rendkívüli mértékben árad s elöntéssel fenyegeti a vidéket. A hatóságok nagy energiával intézik az árvízvédelmet.

GYILKOS VILLAMOSÁRAM.

Budapest, febr. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapest—vácveresevári villamosvasut vonalán hat munkás a vezetékét javította. Munkaközben a vezetékben egy tizezer volt erősségű villamosáram csapott ki a munkásokra, akik mindnyájan eszméletlenül estek össze. Mikor a segítségükre érkeztek, akkor az egyik munkás, Jöc-ák Bálint már

meghalt, három halálosan, kettő pedig könnyebben megsebesült. A szerencsétlenséget állítólag az okozta, hogy egyrészt nem értő szerelőt küldtek ki, másrészt a munkások vigyázatlanok voltak.

A KÉMKEDŐ HADNAGY PÖRE.

Budapest, febr. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, az ottani törvényszék ma kezdte el tárgyalni a kémkedéssel vádolt J a n d r i e s hadnagy pörét. A hadnagyot előzőleg már megfosztották tiszti rangjától s most a polgári bíróság elé került.

A SPANYOLORSZÁGI VASUTAS-SZTRAJK.

Budapest, febr. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Madridból sürgönyzik, a vasutas sztrájk egyre nagyobb mérvet ölt s mindjobban kiélesedik. A sztrájkolók megtámadják a közlekedő vonatokat s így tegnap is két vonat ellen dinamitmerényletet követtek el s nagy pusztítást okoztak.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, febr. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 849.50, Osztrák Hitel 643.50, Koronajáradék 83.40, Osztrák-Magyar Államvasut 720, Jelzáloghitelbank 451, Leszámitoló Bank 530, Hazai Bank 287.50, Magyar Bank 536.50, Kereskedelmi Bank 3700, Rimanurányi 672, Salgótarjáni 759, Általános Kőszénbánya 1063, Közuti Vasut 631, Vilamos Vasut 33, Adria 594.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	12.32
Buza (októberre)	11.04
Rozs (áprilisra)	9.30
Rozs (októberre)	8.63
Zab (áprilisra)	7.59
Zab (októberre)	7.64
Tengeri (májusra)	6.74
Tengeri (júliusra)	6.87

Hirdetések.

Előre háziasszonyok!

Ha valami jó, olcsó vagy célszerű újítás, javítás van a háztartás körül, bizonyos, hogy a háziasszonyok hamarosan elsajátítják azt.

Igy vagyunk a dr. Oetker-féle **tészta-konyhával** (dr. Oetker-féle sütepor, vanillincukor, puddingpor), amely rövid idő alatt sok ezer hívőt szerzett magának és kitünősége folytán még mindig terjed további körökben.

Dr. Oetker készítményei mindenütt kaphatók ingyen receptkönyvekkel, közvetlenül dr. Oetkeről Baden bei Wien is beszerezhetők ingyen és bérmentve. 80(6)—4.4

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

10439—1913. tilkvi sz. 284—1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Raits Gyóka felsőittelei lakos végrehajtónak Farkovits András felsőittelei lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 135 korona tökekötvelés és járuléka behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Felsőittelebe községben fekvő s a felsőittelei 1659. sz. tjkvben A. I. 1. sor., 973., 974. hrszámu, 508. öi. sz. ház és 280 □-öl beltelekre 800 korona, a praedium réti 349. számú A. + 1—4. és 6—9. sor., 1517/3., 1524/4., 1530/3., 1535/3., 1546/3., 1556/3., 1561/3.

és 1384/3. hrszámu 8 hold 601 □-öl területű szántóra 3354 korona kikialtási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi március hó 13. (tizennegyedik) napján délelőtt 11 órakor Felsőittelebe községében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikialtási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikialtási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.c. 42. §-ában meghatározott arfolyammal számított övadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezésétől kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni s az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.c. 147., 150., 170. §§. 1908: XL. t.c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikialtási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikialtási ár százaléka szerint megallapított bánatpénzt az általa ígért ar ugyanannyi százalékaig kiegecszíteni. (1908: XL. t.c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1913. évi november hó 22. napján.

Gojdzits Miklós s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

75. Bvk. 1914. sz.

285—1.1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. járásbíróóság 1913. évi Sp. I. 1283/2. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbíróóságnak 1913. évi V. 1912/2. számú végzése folytán Kovács Ödön nagybecskereki lakos javára 120 korona tökekötvelés és járuléka erejéig elrendelt biztosítási, kielégítési végrehajtás folytán 1913. évi szeptember hó 25. napján lefoglalt és felülfoglalt és 1700 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Bégafo községben 58/b. házszám alatt alperesek lakásán leendő megtartására határidőül 1914. évi február hó 28. napjának délután 2 óraja kitézetik az 1913. évi V. 1919/2. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: 50 métermáza tengeri és gazdasági gépek.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatok részére is elrendeltetett:

Fendler József javára 161 korona 40 fillér s jár. erejéig

Nagybecskereken, 1914. évi február hó 9. napján.

Kiss, kir. bir. végrehajtó.

HIRDETÉSEKET JUTÁNYOS ÁRÉRT KÖZÖL A „TORONTAL” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1913. évi október hó 1. napjától.

INDUL.	
Nagybecskereki pályaudvarról.	óra perc
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	6-21
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	7-10
Karlova délelőtt	10-00
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	11-27
Karlova—Szegedre délután	1-13
Zombolya—Szeged—Budapestre délután	4-00
Pancsovára délután	5-40
Karlova—Szeged—Budapestre este	7-18
Pancsovára délelőtt	8-10
ÉRKEZIK.	
Nagybecskereki pályaudvarra.	óra perc
Budapest—Szeged—Nagyik—Karlováról este	9-21
Budapest—Szeged—Karlováról este	7-17
Budapest—Szeged—Karlováról délután	4-50
Budapest—Szeged—Karlováról délután	3-11
Szeged—Karlováról délelőtt	9-24
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt	6-49
Temesvár—Zombolyáról délelőtt	9-28
Temesvár—Zombolyáról este	6-40
Pancsováról délelőtt	8-38
Pancsováról este	7-09
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.	óra perc
Módosról reggel	6-56
Szécsányról este	8-16
Pancsováról délután	5-04
Zombolyáról keskenyvágány vonalon este	9-34
Zombolyáról keskenyvágány vonalon délután	4-10
Zombolyáról keskenyvágány vonalon délelőtt	8-28

Modern Mozi
= a városi színházban. =

Péntek 27.

Szombat 28.

PÉNZ ÖFELSÉGE.

Xavier de Montépen híres drámája nyomán 3 főlvonásban.

Bandi detektív.

Bohózat.

Miska anyósa.

Vigjáték.

Szombaton az előadás az esküdtzéki teremben lesz megtartva.

Kezdete este 9 órakor.

218—100.13

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Asztalos:

Szelentzky Pál, Árpád-utca.

Bádogos: Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.**Biztosítási ügynökségek:**Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fbg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonater.**Borbély és fodrász:**Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Kécsity A. Marinka, Nicky-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.**Butorgyár:**

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők: Eisenbarth János, Hunyadi-utca.
Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.**Divatáruház:**Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.**Dobozgyár és műkönyvkötészet:**

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Meikuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek: Goldberg Mihály, Hunyadi-u.
Mesznik R. özv., Hunyadi-u.
Schwab Albert, Hunyadi-utca 8.**Esztergályos:**

Homa Kálmán, Hunyadi-utca.

Fehérnemű-kereskedés:

Wehner György, Hunyadi-utca.

Fényképész: Enyveshát (70 fill.), Kinizsy-utca.
Oroszy Lajos, Korona-utca.**Férfiszabók:**Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József, Hunyadi-utca.**Fogműterem:**Buzolich József, Hunyadi-utca.
Dr. Stepanov Svetislav, Hunyadi-utca.**Fűszer- és csemegekereskedés:**Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.**Gépjavitó műhely:**Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.**Gőzfűrés:**Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.**Gyógyszertárak:**Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.**Hálógyár:**

Csusner János.

Hangszerkészítő:

Lenhardt Antal, Hunyadi-utca.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak: Bobek György, Pest-szálloda.
Tóth és Prandell, József főherceg-u.
Sólyom György, Klub-kávéház.**Kéfekötő:**

Teichner Ernő, Gabona-tér.

Kézműár-., rövidárúüzlet: Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Láng Károly, Hunyadi-utca.
Molnár Lajos, Hunyadi-utca.
Riszties György, Hunyadi-u.**Könyv-, zenemű- és papírkkereskedés:**Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.**Könyvkötészet:**

Schneider Lajos, Hunyadi-u.

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Közművesek: Gazdág György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klászky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.**Lakk-, kence-, és festékárraktár:**

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes: Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.
Wehner testvérek, Hunyadi-utca.**Mozigépek, berendezések:**

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női divatterem:

Csermák Irén, Szerbtemplom-u.

Női kész kosztüm és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés: Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.**Sörfőzde:**

Dungyerszky Lázár sörfőzdéje, Gabona tér.

Szállító-cég: Eckstein János, Hunyadi-utca.
Perl Mór, Szerb egyházpalota.**Szállodák:**Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.**Szénkereskedés:**

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár: Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.**Szobafestő, mázólo:**

Schwarz István, Kültelek.

Téglagyár: Klein Bernát.
Stagelschmidt J. és J.**Temetkezési intézet:**

Bence A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakkereskedés: Annan és Gerő Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.**Urdivatáruház:**

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Varrógépraktár:

Schubert Ferenc, Pénzügyi palota.

Vaskereskedés: Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Dann Gyula, Hunyadi-utca.**Vendéglő, étterem:**Gál István, Orient-étterem.
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Máttyás, Otthon-söresarnok.**Virágkereskedés és kertészet:**

Oláh Gábor, Bajza-u.

Zongoraraktár:

Weisser Adon, Gizella-part 6.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1913. évi október hó 1. napjától.

INDUL.**Nagybecskereki pályaudvarról.**

Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	6-21
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	7-10
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	10-00
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	11-27
Karlova—Szegedre délután	1-13
Zombolya—Szeged—Budapestre délután	4-00
Pancsovára délután	5-40
Karlova—Szeged—Budapestre este	7-18
Pancsovára délelőtt	8-10

Nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról.

Módos—Temesvárra reggel	3-33
Zombolya—Temesvárra délelőtt	10-59
Szécsány—Módos—Zombolya—Temesvárra reggel	6-35
Antalfalvára reggel	4-30
Zombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2-26
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11-55
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5-25

ÉRKEZIK.**Nagybecskereki pályaudvarra.**

Budapest—Szeged—Nagykikinda—Karlováról este	9-21
Budapest—Szeged—Karlováról este	7-17
Budapest—Szeged—Karlováról délután	4-50
Budapest—Szeged—Karlováról délután	3-11
Szeged—Karlováról délelőtt	9-24
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt	6-49
Temesvár—Zombolyáról délelőtt	9-28
Temesvár—Zombolyáról este	6-40
Pancsováról délelőtt	8-38
Pancsováról este	7-09

Nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra.

Módosról reggel	6-56
Szécsányról este	8-16
Pancsováról délután	5-04
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9-34
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4-10
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt	8-23